

Ткачук Юлія,

здобувач ступеня вищої освіти
бакалавра навчально-наукового
інституту № 1 Національної академії
внутрішніх справ

Науковий керівник:

доцент кафедри історії та філософії
навчально-наукового інституту права
та психології Національної академії
внутрішніх справ, кандидат
філософських наук **Петрова Г.**

ЗНАЧЕННЯ НОРМАТИВНОГО ЗАКРІПЛЕННЯ ВИМОГ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

У сучасному суспільстві, де правоохоронні органи відіграють ключову роль у забезпеченні громадської безпеки, дотримання поліцейськими норм професійної етики є особливо актуальним питанням. Щоденна взаємодія поліцейських із громадянами формує рівень довіри до правоохоронної системи, тому вдосконалення нормативно-правової бази для регулювання їхньої етичної поведінки є необхідним кроком. Це дозволить забезпечити належний рівень виконання службових обов'язків та сприятиме позитивному сприйняттю органів правопорядку.

Комунікація відіграє важливу роль у роботі поліцейського, оскільки вона формує у громадян загальне враження про професійність і надійність правоохоронця. Спосіб, яким поліцейський передає інформацію, може як зміцнити довіру до органів правопорядку, так і підірвати її.

Основний спосіб взаємодії особи та поліцейського – вербальний контакт. Коли людина слухає правоохоронця, вона починає складати думку про його інтелектуальні можливості. Грамотність мовця (єдність змісту і форми його мовлення та їхня відповідність умовам, обстановці, призначенню) сприяє утвердженню позитивних взаємовідносин як між поліцейськими, так і між поліцейськими та громадянами [1, с. 329]. Таким чином, ефективна комунікація поліцейського відіграє важливу роль у його роботі та впливає на сприйняття професіоналізму громадянами.

Професійна етика поліцейського має деонтологічний характер. Від чіткості, зрозумілості та належного відображення у нормативній базі її вимог і норм залежить ефективність роботи

працівника [2, с. 5]. Етичні норми професійної діяльності знаходять своє закріплення у відповідних нормативно-правових актах: Законі України «Про Національну поліцію» (ст. 6, 19, 62); Кодексі України про адміністративні правопорушення (ст. 184 та 185); Законі України «Про запобігання корупції»; Постанові Кабінету Міністрів України № 877 від 28 жовтня 2015 року «Про затвердження Положення про Національну поліцію», Наказі МВС України від 09.11.2016 № 1179 «Про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських», Наказі МВС України № 230 від 09.04.2024 «Про затвердження Правил етичної та добросесної поведінки працівників Міністерства внутрішніх справ України» та ін.

Важливо зазначити, що публічна діяльність передбачає роботу з людьми, потребує свідомого відтворення кожним працівником професійної етики і загальноприйнятих норм публічної поведінки, які прописані в законодавстві. Відступаючи від загальноновизнаних правил службового етикету чи порушуючи їх, публічний службовець завдає збитків іміджу органам публічного управління й – загалом – державному менеджменту, підриваючи довіру до державної влади.

Покарання для поліцейського, який порушив правила професійної етики, передбачено в кількох нормативно-правових актах. Зокрема, такі питання регулюються: Законом України «Про Національну поліцію», Дисциплінарним статутом Національної поліції України, Кодексом України про адміністративні правопорушення, Закон України «Про запобігання корупції». Ці акти визначають можливі дисциплінарні заходи, включаючи догану, звільнення чи інші види стягнень за порушення службової дисципліни та етичних норм.

Слід зауважити, що положення, визначені в зазначених нормативно-правових актах, потребують подальшого вдосконалення та детальнішої інтерпретації для забезпечення їх належного розуміння та практичного застосування. Тому необхідно тлумачити і розкривати суть правил повно і вичерпно, щоб кожен працівник усвідомлював їх важливість і значення. Це не лише сприятиме формуванню позитивного іміджу державних органів, але й забезпечить належний рівень виконання службових обов'язків, що, в свою чергу, підвищить ефективність роботи публічних службовців та довіру громадян до держави.

Список використаних джерел

1. Психологія у професійній діяльності поліції : навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. Х., 2018. 425 с.

2. Петрова Г. Деонтологічні засади службової діяльності: службовий етикет правоохоронця (поліцейського): пам'ятка. К.: Нац. акад. внутр. справ, 2024. 94 с.

Фертіль Анастасія Ігорівна,

здобувач ступеня вищої освіти
бакалавра навчально-наукового
інституту права та психології
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник:

професор кафедри мовної підготовки
навчально-наукового інституту права
та психології Національної академії
внутрішніх справ, кандидат юридичних
наук, доцент **Красницька А. В.**

МОВНА КОМПЕТЕНЦІЯ У ПСИХОЛОГІЧНІЙ ТА ЮРИДИЧНІЙ СФЕРАХ

Досконале володіння мовою і мовленням є однією з найважливіших складових професійної компетентності психологів та юристів. Особливо важливу роль мовна компетентність відіграє у сферах, які передбачають інтенсивну словесну (вербальну) взаємодію, таких як психологія та юриспруденція. В. А. Семиченко зазначає, що «компетентність – це атрибут особистісного рівня, система тих засвоєних засобів, за допомогою яких людина має можливість вирішувати ті чи інші завдання своєї життєдіяльності» [1, с. 254]. Професійна самоідентифікація – це самоусвідомлення особистості в процесі набуття та реалізації професійної діяльності. Це поняття охоплює проблематику факторів формування професійної ідентичності [2, с. 124].

Проблему розвитку мовної компетентності вивчає психолінгвістика. Зауважимо, що вітчизняні та зарубіжні вчені в галузі психології, лінгвістики та психолінгвістики по-різному підходять до вирішення проблеми мовної компетентності, її визначення, виділення її структурних компонентів, узгодження між різними видами компетентностей. На думку авторів навчального посібника «Психологія мовлення і психолінгвістика», на сьогодні мовна здібність трактується у вітчизняній психолінгвістиці у